

Naturens bästa gav kuskarna råg i ryggen...

I oktober hände något stort för Roger och Maria Svärd i Vallsta. Deras företag, Tur och Ton, fick flera av sina arrangemang kvalitetsmärkta med Naturens Bästa av Svenska Ekoturismföreningen, en målsättning de haft sedan de startade företaget för fyra år sedan.
- Vi gick igenom nålsögat! Certifieringen har betytt jättemycket för oss och för företagets självkänsla, säger Maria.

VALLSTA

Tur och ton i Vallsta drivs av två musicerande kuskar som gjort Vallstaskogarna till ett besöksmål. Men bakom den anspråkslösa ytan finns två företagare som jobbat målmedvetet och seriöst för att nå dit de är i dag: Ett företag att räkna med inom besöksnäringen i Hälsingland. Förra året hade de 500 gäster som åkte vagn eller släde genom storskogarna. Nu vill de öka sitt samarbete med andra företag inom besöksnäringen och erbjuda färdiga resepaket där boendet ingår.

Ett företag som Tur och ton uppstår inte ur tomma intet. Det började med hästarna. Roger har kört i skogen sedan 1980-talet. När han och Maria träffades blev hon också intresserad och de köpte en häst till.

På den tiden åkte vi på egna turer eller tillsammans med våra vänner, berättar Maria.

Första steget mot en professionell verksamhet togs när familjen Wädell i byn Fluren hade gäster och bad Roger och Maria att skjutsa besökarna med häst och vagn och att sjunga och spela för dem.

Det var otroligt uppskattat, minns Maria. Vi kände att vi hade något som vi kunde dela med oss av. Vi älskar Hälsingland och har mycket att berätta, vi har hästarna och vi tycker om att spela tillsammans.

Ett annat viktigt steg var kontakten med kusen Sture Brorsson i Homna utanför Edsbyn.

Sture har frikostigt delat med sig av sitt sätt att ha turistkörningar, säger Maria uppskattande.

Värdskapet och säkerhetstänkandet är viktiga saker som vi lärde oss av honom, och det var Sture som inspirerade oss att starta företaget, säger Roger.

De startade 2006, tog emot gäster som fick åka häst och släde, sjöng och spelade, berättade historier från skogen och bjöd på mat. Och redan från början hade de blicken riktad mot framtiden.

Redan då bestämde vi oss för att vi ville kvalitetssäkra oss och marknadsföra oss genom Naturens Bästa. Vår målsättning var också att så småningom kunna gå ner i arbetstid och jobba mer i företaget, berättar Maria.

För drygt ett år sedan deltog de i en utbildning i agrar turism där deltagarna fick gå igenom sina företag och produkter ur alla tänkbara synvinklar och lära sig mer om marknadsföring, produktutveckling och värdskap.

FÖRST PÅ NORRA HALVKLOTET

Naturens Bästa är den första kvalitetsmärknings av ekoturism på norra halvklotet. För att ett företag ska bli kvalitetsmärkt enligt Naturens Bästa ställs följande minimikrav:

- Respektera resmålens begränsningar - minsta möjliga slitage på natur och kultur
- Gynna den lokala ekonomin
- Miljöanpassa verksamheten
- Bidra aktivt till natur- och kulturskydd
- Satsa på upptäckarglädje, kunskap och respekt
- Kvalitet och trygghet på resan

Kvalitetsupplevelser med lokal mat, lokal historia, djur, natur, tystnad och bara värdskap efterfrågas på den internationella turistmarknaden och efterfrågan kommer att öka, säger Maria.

I oktober förra året blev deras produkter certifierade av Naturens Bästa. Ansökningsprocessen tog tre månader, men varken Maria eller Roger tycker att det var särskilt svårt eller jobbigt.

Visst var det mycket pappersarbete och mycket att tänka på, men det professionella företagstänkandet vi tillägnade oss på utbildningen underlättade ansökningsförloppet. Och i grunden delar vi de värderingar som Naturens bästa bygger på, säger Roger.

Målsättningen att kunna gå ner i arbetstid har de också uppnått till viss del. Maria är tjänstledig på 25 procent från jobbet som musikerterapeut och jobbar drygt en dag i veckan med administration i det egna företaget - förutom det dagliga arbetet med hästarna och turistturerna minst varannan helg, som hon delar med Roger.

Men Tur och Ton sysselsätter fler än Maria och Roger. De har alltid minst fyra anställda på sina turer, bland annat kuskar, spelmän och personal som tar emot maten från cateringfirman. Ett av kriterierna för att bli godkänd genom Naturens Bästa är att företaget i största möjliga mån handla lokalproducerat och att man anställer människor från närområdet om man behöver mer personal.

Vid certifieringen läggs också mycket fokus på värdskapet, denna livsviktiga egenskap som är grunden i all besöksnäring, och som helt enkelt innebär att man har en förmåga att ta hand om sina gäster och att få dem att känna sig välkomna och trygga.

Vi tar emot ganska små grupper, det är viktigt att alla som kommer till oss ska känna sig sedda, säger Maria.

Roger och Maria försöker få en bild av varje grupp och möta gruppens önsningar och intressen, till exempel när det gäller musikval.

Vi har ett godkänt koncept, men ingen tur är den andra lik och det är kul för oss också. Det är det som gör turererna, säger Maria, och Roger instämmer.

Varje gång när gästerna åkt iväg pratar vi om hur roligt det var och varje gång säger vi att det här var bästa gången.

KARIN ANDERSSON
0278-275 70
karin.andersson@ljustan.se

Pris ex.moms

Vedkombi 320

En effektiv, säker och lätthanterlig eldriven vedmaskin för kapning och klyvning av ved. Stockar upp till 32 cm diameter kapas snabbt och enkelt. Vedkombi 320 är som standard utrustad med drag för 50 mm kul-koppling vilket gör den enkel att flytta med t ex en bil.

Bollnäs
Hans-Erik Olsson
0278-271 85
070-604 27 16

Hudiksvall
Conny Hansson
060-18 58 04
070-378 41 01

www.lantmannenmaskin.se

Lantmännen
Maskin

Kassako

Din skog kan ge betydligt mer. Tillväxten ökar du genom att konsekvent använda beprövade metoder. Vi gör det i våra egna skogar och delar gärna med oss av den kunskap och erfarenhet vi samlat på oss.

Låt oss träffas och prata skogsskötsel, teknik, lönsamhet och - inte minst - hur din skog på sikt kan ge minst 25 procent mer virke.

Lönsamhet är ett av våra fyra värdeord. De övriga är Enkelhet, Kvalitet och Längsiktighet.

Distrikt Hudiksvall 0650-280 71
- kontor Bergsjö 0652-100 71
- kontor Söderhamn 070-223 60 41
Distrikt Ljusdal 0651-71 17 61
- kontor Bollnäs 0278-156 96
Distrikt Delsbo 0653-71 77 51

www.holmenskog.com

HOLMEN
SKOG